

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R :

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Înalta Curte de casație și justiție, s. II: *Vasile Popescu cu Ion Dăscălescu.*Idem: *Procurorul general al Curții de apel București în cauza lui I. S. Rădulescu girantul ziarului «Universul» (afacerea loteriilor).*Idem, și comisiunea de apel din jud. Botoșani: *Administrația financiară de Botoșani cu Principele D. M. Sturza. (Fiscal)*Tribunalul jud. Botoșani: *Gh. Panțiru cu Maranda Gh. Pădureț, pentru turburare de posesiune.*Judecătoria ocolului I, Ploești: *Nae Ioniță Podeanu cu Victor I. Ciței, cu o Adnotație de d. C. N. Toneanu. Bibliografie.*

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

CURTEA DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 4 Iunie 1902

Președenția D-lui C. C. ȘTEFĂNESCU, Consilier

Vasile Popescu cu Ion Dăscălescu

Autoritatea lucrului judecat.—Cambie.—Declarare în fals a semnăturii. — Hotărîre definitivă prin care se stabilește că semnătura nu este falsă ci proprie a semnatarului. — Dacă semnatarul mai poate în urmă, pe cale civilă, să refuze plata cambiei pe motiv că semnătura sa este falsă. — (Art. 1201 din Codul civil).

O hotărîre dată în penal, rămasă definitivă, și prin care s'a stabilit că semnătura dupe o cambie nu este falsă ci este proprie a semnatarului cambiei, constituie lucru judecat între părți, ast-fel că în urmă, când semnatarul este acționat, pe cale civilă la plata cambiei, dînsul numai poate să se opună la plată pe motiv că semnătura sa este falsă.

Decisiunea 208/902.—Casată, sentința comercială a trib. Suceava No. 4/902 (*) după recursul făcut de Vasile Popescu în proces cu Ion Dăscălescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l președinte N. Mandrea;

(*) A se vedea această sentință publicată în *Curierul Judiciar* No. 23 din 21 Martie 1901, însoțită de o observație a d-lui C. N. Toneanu.

Pe d-l avocat Elefterie Rădulescu din partea recurentului Vasile Popescu în dezvoltarea motivului relativ la violarea autorității lucrului judecat renunțînd la celelalte motive de casare; și

Pe d-l avocat Clinceanu în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului II de casare:

«Esces de putere și violarea art. 1201 C. civ. comite majoritatea onor. Tribunal Suceava când a admis verificarea, incidentul falsului semnăturii propus de d-l Dăscălescu, căci d-l Dăscălescu după cum se constată din decisiunea Curții de apel din Iași, s. I, No. 662/900 în care proces s'a constituit ca parte civilă în acțiunea penală ce 'mă-a intentat n'a susținut la acea instanță că iscălitura sa este falsificată de mine, iar onor. Curte de apel din Iași, constată că iscălitura nu este falsă și în consecință mă achită de acest fapt, prin urmare nu se mai putea invoca de d-l Dăscălescu de a doua oară în acțiunea mea cambială, incidentul de fals al semnăturii și a poliței cum și proba verificării de scripte și majoritatea tribunalului nu putea să admită acest incident și să 'mă respingă acțiunea întru cât să pronunța asupra chestiunii care fusese deja judecată de Curtea de apel din Iași.

«În consecință posed astăzi decisiunea Curții de apel din Iași No. 662/900, care constată că cambia ce 'mă aparține și iscălitura d-lui Dăscălescu este dreaptă și adevărată și mai posed hotărîrea tribunalului Suceava rămasă definitivă, pronunțată în urmă adică la 8 Februarie 1902 care neîntinînd seamă de acea decisiune dă o hotărîre contrarie, și prin urmare numai prin acest exces de putere și violare de lege a făcut pe debitorul meu Dăscălescu să scape de condamnare».

Avînd în vedere sentința supusă recursului din care se constată că recurentul, avînd a lua de la intimat o sumă de bani în virtutea unei cambii, 'l-a chemat în judecată și tribunalul a respins acțiunea, pe motiv că cambia ar fi falsificată;

Că se constată că înaintea tribunalului recurentul s'a apărut invocînd autoritatea lucrului judecat ce rezultă din decisiunea Curții de apel din Iași, sect. I, No. 662/900, rămasă definitivă și prin care s'a judecat înaintea instanțelor corecționale că semnătura lui Dăscălescu după aceea poliță nu este falsificată ci este a sa proprie și prin urmare recurentul nu este culpabil că s'ar fi servit

cu această poliță știind bine că semnătura este falsă.

Că trib. a respins acest mijloc de apărare pe motiv că acea decisiune cu No. 662/900 a Curței de apel Iași, secția I nu stabilește că falsul pretins nu există ci numai că recurentul nu a comis nici un fapt, care cade sub aplicarea legii penale și deci nu poate constitui autoritatea de lucru judecat în instanța civilă, care este chemată a se pronunța asupra valabilității actului;

Considerând că din decisiunea Curței de apel din Iași s. I cu No. 662/900 se constată că Curtea a judecat că semnătura lui Dăscălescu după poliță în virtutea căreia recurentul l' acționează nu este falsificată ci este a sa proprie, și că prin urmare recurentul nu poate fi culpabil că s'ar fi servit cu o poliță falsificată;

Că întru cât acea decizie se ocupă de materiabilitatea faptului și întru cât judecă că nu este fals, de oare-ce nu există alterare materială a semnăturii, această cesiune, constituie lucru judecat între părți și decisiunea care stabilește acest punct poate fi opusă în instanța civilă, în care Dăscălescu se apară de plata cambiei invocând că semnătura sa este falsificată;

Că trib. prin sentința supusă recursului judecând altfel a comis un exces de putere și a violat dispozițiunile art. 1201 Cod civ. și deci motivul este fondat și are a fi admis.

Pentru aceste motive, Curtea, cazează, etc.

Audiența de la 18 Iunie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Procurorul General al Curței de apel București în cauza lui I. S. Rădulescu girantul ziarului «Universul» (atacarea loteriilor)

Contravenții la legea loteriilor. — Loterii neautorizate. — Publicarea anunțurilor lor în ziare. — Dacă ziaristii se pedepsesc pentru această publicare. — (Art. 4 și 5 din legea loteriilor).

Contravin la legea loteriilor și dar se pedepsesc, nu numai întreprinzătorii și agenții de loterii neautorizate, fie din țară, fie din străinătate, ci și ziaristii cari publică în ziarele lor anunțurile unor asemenea loterii.

Decisiunea 706/902. — Casată, decisiunea Curței de apel din București, s. II, No. 437/902 în urma recursului făcut de d-l Procuror general al Curței de apel București dată în cauza lui I. S. Rădulescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. Liciu;

Pe d-nii avocați C. Dissescu și C. Mille în combaterea motivelor de casare;

Pe d-l Procuror de secție St. Stătescu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 5 al. b, legea pentru oprirea loteriilor din 20 Ianuarie 1883.

«Textul sus citat prevede pedepse pentru: «aceia cari vor anunța prin ziare» loteriile; deci în mod gramatical cercetat acest text, nu se poate susține că legiuitorul a înțeles a viza, pe cei cari fac să se anunțe

prin ziare, ci pe ziarele chiar care publică anunțurile de loterii. De alt-fel scopul pe care l' urmărește legiuitorul român ca și legiuitorul frances, este a opri jocurile la noroc și câștigul fără muncă; și în vederea a-aceasta, incriminează și pedepsește ca complicitate, orî-ce formă, orî-ce mijloc întrebuintat, spre a aduce la cunoștința publicului loteriile.

«A admite dar, că tocmai mijlocul cel mai puternic, de răspândirea reului a loteriilor, presa, să fie scoasă de sub orî-ce incriminare, este a merge contra scopului vădit al legiuitorului.

«In fine, art. 5 din legea loteriilor sus vizat, este copiat după art. 4 din legea francesă, din 21 Martie 1836; articol care a fost tot-d'a-una interpretat, în acest sens, că giranții jurnalelor care publică anunțurile loteriilor, sunt pasibili de dispozițiunile penale ale legii».

Având în vedere decisiunea supusă recursului prin care I. S. Rădulescu este achitat de faptul că a contra-venit dispozițiunilor art. 5 din legea loteriilor, pe motiv că acest articol vizează numai pe speculanții biletelor de loterii iar nu și persoanele cari publică anunțurile ce li se dau;

Considerând că după dispozițiunile al. 2 al art. 5 citat se pedepsesc acei cari vor anunța prin ziare, prin afișe etc. ființa sa foloasele vre unei loterii ne autorizate din țară sa din străinătate;

Considerând că nu numai din modul din cum este redactată această dispozițiune de lege, dar și din întreaga economie a acestei legi, care este înființată în scopul de a opri câștigul fără muncă, rezultă că printr'insa legiuitorul a voit să pedepsească pe acei care publică anunțurile ce li se trimit pentru loterii ne autorizate din țară sa din străinătate;

Că contrariu de o potrivă la dispozițiunile legii pentru oprirea loteriilor, atât autorii, întreprinzătorii sa agenții de loterii, cari sunt anume pedepsiți prin art. 4 din lege, cât și acei cari în calitate de ziaristi, publică ființa sa foloasele unei asemenea loterii și de sigur că legiuitorul nu a putut să-l lase ne pedepsiți, căci nu și-ar fi ajuns scopul, pentru care a înființat o asemenea lege;

Considerând că în speță, Curtea de apel, achitând pe I. S. Rădulescu, girantul responsabil al ziarului «Universul», pe motiv că art. 5 din legea loteriilor prevede numai pe acei cari trimit spre publicare anunțuri de loterii, a dat o greșită interpretare acestui text de lege și deci motivul de casare este fondat și are a se admite;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 14 Iunie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Administrația financiară Botoșani cu Principele D. M. Sturdza

Contribuții directe. — Recurs. — Casare. — Comisie de trimitere. — Decisii date în urma casării. — Recurs din nou. — Admisibilitate. — Neadmisibilitate. — (Art. 46 din legea de la 1893 pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe).

Decisiile pronunțate de comisiile de apel, în urma unei prime casări, numai sunt supuse recursului în casație, când sunt date în confor-

mitate cu decizia Curței de casație care a casat prima decizie a comisiei de apel.

Decisiunea 717/902. — Admis incidentul ridicat de Principele D. M. Sturdza și respins ca inadmisibil recursul făcut de Administrația financiară de Botoșani contra comisiei de apel din jud. Botoșani cu No. 648/902 (*).

Curtea.

Ascultând pe d. avocat Roiu din partea intimatului Principe D. M. Sturdza asupra incidentului de inadmisibilitatea recursului;

Pe d. avocat P. Missir din partea Ministerului de finanțe în combateri;

Deliberând,

Având în vedere că cesiunea de a se ști este: dacă decisiunile comisiilor de apel, pronunțate în materie de constatare și percepere a contribuțiilor directe, ca comisii de trimetere în urma unei prime casări, mai pot fi sau nu supuse și ele recursului în casație;

Având în vedere că art. 46 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe din 1893 după ce pune îndatorire comisiei de apel, căreia i s'a trimis afacerea spre a fi judecată din nou ca să se conformeze deciziei Înaltei Curți de casație, în cea ce privește punctele supuse casării, prin al doilea alineat al său, statornicește că decisiunile date de comisii de apel în conformitate cu hotărârile Înaltei Curți, nu mai sunt supuse recursului;

Considerând că față cu textul citatului articol, luat în întregul său, câtă să se recunoască că, în această materie, legiuitorul, derogând la regulile de drept comun, a înțeles, fără vre-o distincțiune, a numai acorda părților un nou drept de recurs în casație în contra deciziei comisiei de trimetere, când această decizie a fost dată în conformitate cu hotărârea casației, și că singurul cas, în care se poate face un asemenea nou recurs, este acela în care atare decizie ar fi în contradicție cu doctrina adoptată și stabilită prin hotărârea de casare, aceasta ca sancțiune a prescripțiilor legii care îndatorează pe comisii de trimetere a se conforma acestei hotărâri;

Considerând în speță Curtea de casație, prin decizia sa cu No. 321 din 12 Martie anul curent, a casat prima decizie a comisiei de apel din județul Botoșani cu No. 348/902, pe motiv că prin acea decizie, comisiunea de apel a înlăturat unele dovezi cari stabilesc că d. M. D. Sturdza nu locuiește în țară obicinuit și se pune temei pe considerații cari nu indică și nu dovedește locuința obicinuită în țară, și în orî-ce cas, nu se constată locuința obicinuită în țară a contribuabilului D. M. Sturdza;

Că în urma acestei casări, comisiunea de trimetere, prin decizia supusă azi recursului, cercetând și discutând toate actele prezentate de părți în privința domiciliului și reședința lui D. M. Sturdza, își face convingerea și constată în fapt că numitul contribuabil își are locuința obicinuită în țară;

Considerând dar că întru cât comisiunea de trimetere s'a conformat deciziei Curței de casație prin care s'a casat prima decizie a comisiei de apel, recursul făcut azi de administrația financiară are a fi declarat ca inadmisibil.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul ca inadmisibil, etc.

COMISIUNEA DE APEL DIN JUD. BOTOȘANI

Președinția D-lui M. J. CIULEI, Președinte

Administrația financiară Botoșani cu Principele D. M. Sturdza

Contribuții directe.—Imposit funciar.—Proprietarii de moși domiciliati în străinătate.—Autoritatea în drept a constata domiciliul unui contribuabil.—Absență temporară din țară.—Cas de boală.

Nu poliția unui oraș ci autoritatea comunală respectivă are de la lege chemarea de a constata domiciliul persoanelor.

Ast-fel când prin certificatul autorității comunale se afirmă că o persoană 'și are domiciliul în acea comună unde toate autoritățile 'l consideră ca domiciliat, unde i se trimit citațiile când este chemată în judecată, unde i se adresează înștiințările pentru plată contribuțiilor, și unde pe lângă personalul necesar girării intereselor sale își are și tot confortul unei complete gospodării la sediul său obicinuit, acea persoană este domiciliată în țară, și absența sa din țară mai mult sau mai puțin îndelungată, fie pentru a'și visita proprietățile ce ar avea în străinătate, fie pentru a'și căuta sănătatea, nu îndrituiește pe autoritatea polițienească, și pe nici o autoritate, să susțină că domiciliază în străinătate pentru a' l impune la un fonciar de 13% pentru moșiile sale, și până la proba contrarie acea persoană trebuie considerată că domiciliază în țară.

De altminterlea cine-va nu trebuie impus cu 13% dacă cu acte serioase justifică o stare de boală care necesitează o absență îndelungată din țară.

Comisiunea,

Având în vedere decisiunea acestei comisii din 4 Februarie a. c. sub No. 348;

Având în vedere decisiunea Înaltei Curți de casație No. 321 din 12 Martie a. c., care casează sus zisa decizie a comisiei de apel, pe motivul că «prin exces de putere s'a violat art. 1 al. d din legea impozitului fonciar de oare-ce a scăzut pe intimat de la impozitul de 13% la 6 $\frac{1}{2}$ %, fără să stabilească și să motiveze că intimatul are obicinuita locuință în țară», și trimete din nou în judecata comisiei de apel din acest județ, cesiunea de a se ști dacă principele D. M. Sturdza este sau nu domiciliat obicinuit în țară, și în consecință a fi menținut cu impozitul fonciar de 6 $\frac{1}{2}$ % ca în trecut, orî a fi ridicat la un impozit de 13% așa cum hotărâște comisiiile comunale din Zlatunoaia, Uricenî, Flămânzi, Copalău și Latăi, contra căror hotărâri procuratorul principelui D. M. Sturdza, a făcut apelul care urmează astăzi să fie judecat;

Ascultând dezbaterele urmate, motivele invocate și văzând și actele prezentate;

Având în vedere că reprezentantul principelui Sturdza cerând reformarea hotărârilor consiliilor comunale în temeiul certificatului comunei Iași No. 122 din 2 la-

(*) A se vedea publicată mai jos.

nuarie a. c., care constată că principele își are domiciliul în Iași, str. Carol No. 19 și 23 casa sa proprie, iar obicinuința acestui domiciliu, dovedind-o cu o serie de acte și împrejurări, pe când reprezentantul fiscului stăruie a se confirma menționatele hotărâri a comisiilor comunale, pe baza certificatului poliției Iași No. 262 din Ianuarie a. c., care afirmă că principele D. M. Sturdza nu este domiciliat în țară;

Având în vedere că Înalta Curte de casație și Justiție a casat hotărârea comisiunei de apel din acest județ pentru considerarea că comisiunea constatând domiciliul principelui D. M. Sturdza ca fiind în țară, n'a satisfăcut legii fonciare care mai cere ca acest domiciliu să fie obicinuit, ceea ce comisiunea omisese de a constata, căci decî în puterea art. 46 din legea de constatare și percepere, comisiunea de apel, urmează astăzi a se pronunța asupra ambelor elemente constitutive în materie de imposit, asupra domiciliului unei persoane;

Considerând că nu poliția unui oraș, ci autoritatea comunală respectivă, are de prin lege chemarea de a constata domiciliul persoanelor, că decî întru cât certificatul poliției Iași No. 262 din Ianuarie a. c. nu este coroborat cu nici o altă împrejurare de fapt din care să rezulte domicilierea în străinătate a principelui D. M. Sturdza, întru atât nici poate fi un moment dubiul că certificatul comunei Iași No. 122 din 2 Ianuarie a. c. nu ar fi expresiunea adevărului, prin urmare rămâne constant și constatat că principele 'și are domiciliul în Iași, așa cum îl consideră și celelalte autorități din Iași, căci i se adresează principelui numai la acest domiciliu, fie că-l cheamă în judecată, fie că-l solicită contribuțiunii în bani ori în material, așa cum se poate vedea din actul de mulțumire a prefecturii din Iași și din citațiunile tribunalului și a Curții din Iași, toate aceste arătând până la evidență, că principele D. M. Sturdza, este în adevăr domiciliat în Iași;

Considerând că principele D. M. Sturdza are proprietăți însemnate în România, Rusia, Germania și Franța, așa că mai ales la vîrsta de 84 ani, nu-i este posibil a vizita toate aceste proprietăți în fie care an, că decî șederea mai mult sau mai puțin îndelungată în afară de țară, nu îndreptățește pe poliția din Iași să-i atribue principelui D. M. Sturdza un alt domiciliu de cât acel ce-l are în țară, unde 'și are toate legăturile sale de familie și unde pe lângă personalul necesar girării intereselor în România, are și tot confortul unei complete gospodării la sediul său obicinuit din str. Carol No. 19 și 23;

Considerând că legea fonciară, de și nu face deosebire între străinul de peste hotar, care poate să aibă imobile în România și între Românul care posedă imobile în străinătate, totuși echitatea care trebuie găsită la baza orîi cărei legi, nu autoriză judecata de azi a confunda în aceeași categorie pe străin și pe român cel întâi fiind presupus a fi domiciliat în străinătate până la proba contrarie, iar cel din urmă fiind presupus că se găsește domiciliat în țară, iarăși până la proba contrarie, că decî în specie, obicinuința domiciliului principelui D. M. Sturdza în țară, rezultă nu numai din faptul că aicea își are principala sa așe-

zare ci și prin faptul că atunci când îi permite starea sănătății, stă comparativ mult mai mult în țară de cât stă la proprietățile sale din Rusia, Germania și Franța;

Considerând că după chiar modul de a vedea a Înaltei Curți de casație, cine-va nu trebuie impus cu 13% fonciar, dacă cu acte serioase justifică o stare de boală, care necesitează o absență îndelungată din țară; Că, în specie, vrăsta înaintată a principelui D. M. Sturdza și certificatul medicului șef de la spitalul din Dieppe, constatând imposibilitatea, pentru principe, de a se transporta la Iași asupra ernei, sunt îndestulătoare pentru a forma convingerea judecătii, că nu de plăcere și împins de nevoie a lipsit principele de astă dată, din țară, un timp mai îndelungat, după cum iarăși convinsă rămâne judecata, că un Român care plătește pensii la diferite persoane în țară, care cumpără locuri virane pentru a nu i se împedeca vederea proprietăților sale din Iași, care dă regulat și pe fie care an sute de franci săracilor și cantinelor școlare din Iași etc., un asemenea Român nu perde obicinuința domiciliului său, chiar când din împrejurări este silit a sta un timp oare-care peste hotar;

Din cele expuse până aci, comisiunea găsește îndestulătoare elemente care-i fac deplină convingere că principele D. M. Sturdza își are locuința obicinuită în țară și decî rău a fost impus de comisia comunală la plata fonciarului de 13%;

Pentru aceste motive, Comisiunea, admite apelul.
(ss) M. J. Ciulei, C. Bucșenescu, Gr. Simionescu

Notă. — Vezi asupra acestei chestiuni decisiunea Curții de casație No. 482 din 12 Martie 1902, publicată în *Curierul Judiciar* No. 27 din 4 Aprilie 1902.
(N. R.)

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BOTOȘANI

Audiența de la 30 Maiu 1902

Președenția D-lui CORNELIU BOTEZ, Membru de ședință

Gh. Panțiru cu Maranda Gr. Pădureț, pentru turburare de posesiune

Sentința civilă No. 343

Acțiune posesorie.—Imobil în indiviziune. — Efectele vînzării ca determinate a unei porțiuni care însă nu e aleasă, ci indivisă. — Natura și efectele posesiunii achizitorului de bună credință.—Condițiunile acțiunii posesorii.—(Art. 1858 și 1589 C. civ.; art. 60 L. j. ocol.).

1. Când două din comoștenitori se găsesc în indiviziune și unul vinde o jumătate determinată din nemișcătorul indiviz, o asemenea vînzare nu poate transmite asupra cumpărătorului proprietatea exclusivă a porțiunei vîndute întru cât fondul din care face parte era în indiviziune, iar părțile respective ale moștenitorilor nu erau alese, ci indivise, pentru că vînzătorul nu putea transmite mai multe drepturi de cât avea el însuși în averea de moștenit.

2 Conform art. 1859 combinat cu art. 1858 al. 3 din Cod civil, spre deosebire de legea francesă, achizitorul nu numai cu titlul particular, dar

și cel cu titlul universal nu reprezintă persoana și nu continuă posesiunea autorului său putând începe în persoana sa o nouă posesiune utilă spre a duce la prescripțiune, dacă este achizitor de bună credință.

O asemenea posesiune poate singură servi ca bază sau ca mijloc de apărare fie contra unei acțiuni posesorii, după o anumită trecere de timp.

În acest din urmă caz, pentru a face neprimitor exercitiul acțiunei posesorii se cere ca posesiunea să îndeplinească condițiunile cerute de art. 60 Legea judecăt. de pace, adică să fie exercitată timp mai bine de un an, în mod pacinic, neîntrerupt, public și sub nume de proprietar.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Gheorghe Panțiru contra cărții de judecată No. 195 din 8 Aprilie 1902 a d-lui jude al ocolului Coșula prin care s'a admis acțiunea posesorie intentată contra sa de către Maranda Gr. Pădureț și a fost condamnat a'î delăsa liniștită posesiune a unei cătmi de una sută cincă prăjină pământ situat în com Zlătinoia;

Având în vedere că din desbateri se constată că cătimea de pământ care formează obiectul acțiunei posesorii face parte din trupul a 2 falcă și 50 prăjină cu care a fost împroprietărit Ioan Brașoveanu după legea rurală din 1864, rămasă moștenire copiilor săi Costache Brașoveanu tatăl reclamantei, decedat în anul 1883 și Elena Duman;

Având în vedere că se mai constată, fapt necontestat de apelant, că întreg pământul rămas moștenire s'a stăpănit din 1883 și până în toamna anului expirat, în mod public, pacinic, neîntrerupt, exclusiv de intimată fără să fi cerut și obținut diviziunea judiciară sau voluntară a celui pământ; că Elena Duman în calitate de moștenitoare a vândut apelantului în acea toamnă jumătate din pământul aflat în diviziune asupra căruia nu exercitase nici odată act de posesiune; că apelantul în temeiul actului de vânzare s'a pus cu de la sine putere în stăpânirea a 105 prăjină vândute dar indivize;

Având în vedere că titlul în temeiul căruia apelantul s'a pus în stăpânirea pământului nu poate fi opozabil intimatei care a posedat singură întreg imobilul indiviz în calitate de coproprietară a tuturor părților indivize, că atât timp cât imobilul era în diviziune, Elena Duman nu putea transmite apelantului mai multe drepturi de cât singură avea în averea de moștenit și în tot cazul numai dreptul la jumătate din imobilul în diviziune, urmând ca apelantul în temeiul unui asemenea drept, dacă i-ar fi fost cedat sau vândut, să ceară în justiție împărțeala în natură a imobilului sau vânzarea prin licitațiune publică, dacă părțile nu s'ar fi învoit sau imobilul nu s'ar fi putut divide în natură în mod comod;

Având în vedere că după art. 1859 combinat cu art. 1858 al. 3 din Cod. civ. care a înlăturat distincțiunea din dispozițiunile corespunzătoare ale legiurii civile franceze achizitorul nu numai cu titlu particular, dar și cel

cu titlu universal nu reprezintă persoana și nu continuă posesiunea autorului său putând începe în persoana sa o nouă posesiune utilă spre a duce la prescripțiune dacă este achizitor de bună credință cu tot vișul precarității de care e atinsă posesiunea anterioară; că în specie fiind stabilit că autoarea apelantului n'a putut transmite acestuia proprietatea exclusivă a celor una sută cincă prăjină vândute, cât timp fondul din care făceau parte e în diviziune și deci părțile respective ale comostenitorilor nu erau alese, ci indivize, apelantul chiar dacă autoarea sa ar fi avut posesiunea locului vândut cel mult se poate susține că ar fi putut interverti o asemenea posesiune dintr'o posesiune indiviză și deci nu sub nume exclusiv și neechivoc de proprietar într'o nouă posesiune utilă acordată de lege achizitorilor de bună credință și care exercitată în condițiunile cerute de lege poate servi după circumstanțe de bază sau ca mijloc de apărare fie contra unei acțiuni posesorie, fie chiar contra unei acțiuni în revendicare, după o trecere determinată de timp;

Având în vedere că acestea fiind rënduelile aplicabile materiei și întru cât apelantul n'a avut până în momentul încălcării locului în litigiū posesiunea celui loc cată a examina dacă din acel moment a exercitat o posesiune în condițiunile cerute de art. 60 din legea judecătorilor de pace, pentru a face pe cale de apărare neprimitor exercitiul acțiunei posesorie intentată contra sa de către intimată;

Având în vedere că din însăși arătarea apelantului se constată că acesta s'a pus în posesiunea celor una sută cincă prăjină pământ în puterea actului de vindere-cumpărare examinat numai din punctul de vedere al elementelor acțiunei posesorii; că înainte de toamna anului expirat intimata a avut posesiunea exclusivă a întregului imobil timp de mai mulți ani în mod pacinic, neîntrerupt și public; că întru cât numita l'a posedat mai mult de un an în aceste condițiuni, iar posesiunea actuală a apelantului asupra aceluiași pământ e de mai puțină durată de cât un an, intimata dovedește că posesiunea întrunește toate elementele necesare pentru exercitarea acțiunei posesorii, elemente cerute de art. 60 din legea judecătorilor de pace și deci în mod legal a fost admisă de judecătorul primei instanțe;

Că dar apelul nefiind fondat, cată a se respinge.

Pentru aceste considerente redactate de d-l judecător de ședință Corneliu Botez, tribunalul, respinge ca neîntemeiat apelul, etc.

(ss) Corneliu Botez, V. Andriescu.

JUDECATORIA OCOLULUI I PLOEȘTI

Audiența de la 1 Iunie 1902

Nae Ioniță Podeanu cu Victor I. Ciceii

Cartea de judecată comercială No. . . . .

Gir pus după scadența cambiei. — Cum se calculează. — Efectele lui. — Dacă se pierde sau nu acțiunea cambială. — Cesiune cambială prin gir. — Dacă se transmite și acțiunea. — Interogatoriū. — Inadmisibilitatea lui. — (Art. 281 și 349 C. com.).

1. Girul unei cambii, ajunsă la scadență, pro-

duce efectul unei simple cesiuni. (Articolul 281 Cod. com.).

2. În calcularea unui asemenea gir, intră și ziua scadenței.

3. Posesorul unei cambii, transmisă printr'un gir după scadență nu pierde acțiunea cambială.

4. Cesiunea unei asemenea cambii, aduce cu ea și acțiunea prin mijlocul căreia, se poate încasa creanța cesionată.

5. Interogatoriul, nu este admisibil, nici când suntem în fața unei cambii transmisă prin gir, după scadență, dacă nu se bazează pe un act scris. (Art. 349 Cod. com.).

S'au ascultat d-nii avocați C. Emilian și St. Deme-trescu.

Judecata,

Asupra cererii de chemare personală la interogatoriul a reclamantului Podeanu, formulată de pârât, prin avocatul său :

Având în vedere, că cesiunea dedusă de pârât, în judecata judecătoriei, este aceea de a se ști, dacă posesorul unei cambii, venită lui printr'un gir pus după scadența cambiei, se mai bucură sau nu de acțiunea cambială, și prin consecință, dacă se poate sau nu admite chemarea la interogatoriul, a posesorului cambiei, față cu dispozițiunile articolului 349 Cod. com.;

Având în vedere, că pârâtul, în conclusiunile lui, susține că o asemenea acțiune cambială, nu mai subsistă pentru actualul ei posesor, găsindu-ne în fața unei cesiuni, și întemeindu-și, această susținere pe dispozițiunile articolului 281 Cod. com.;

Având în vedere, că în contra acestei susțineri a pârâtului, reprezentantul reclamantului, a invocat faptul că această transmitere a cambiei, este făcută nu după scadența ei, ci chiar în termenul util pentru o transmitere anterioară sau înăuntrul scadenței, întru cât ziua care determină scadența cambiei, nu trebuie considerată, atunci când suntem chemați să determinăm, dacă transmiterea unei cambii prin gir, e făcută anterior sau posterior scadenței;

Considerând că în speță, cambia prezentată de reclamant și semnată de Ciceiu, în ordinul lui Diaconescu, având scadența la 21 Septembrie 1900, și fiind transmisă prin gir lui Podeanu, la 22 ale aceleiași luni și an, adică la o zi posterioară aceleia fixată ca scadență a cambiei, această transmitere fără îndoială, trebuie s'o considerăm ca fiind făcută posterior scadenței;

Că, în ceea ce privește susținerea reclamantului, că ziua scadenței nu trebuie calculată atunci când se cere a se determina, dacă transmiterea cambiei prin gir, este anterioară sau posterioară scadenței, ea nu-și are nici un fundament juridic, nefiind întărită de nici un text al legiului comerciale. De alt-fel, nu trebuie a se confunda scadența sau ziua scadenței, cu ziua protestului unei cambii. Deși, în speță, cambia nu se putea protesta de cât la 22 ale lui Septembrie, totuși plata ei, urma să fie făcută, la 21 ale acestei luni, atunci adică când ea scădea. Prin urmare, dacă transmiterea ei, nu s'a făcut până 'n seara zilei de 21 Septembrie 1900, ea nu mai poate fi considerată de cât ca fiind făcută posterior scadenței și prin consecință supusă prescripțiunilor articolului 281 Cod. com.;

Considerând, că după dispozițiunile acestui articol, girul unei cambii ajunsă la scadență, produce numai efectul unei simple cesiuni;

Având în vedere, că pârâtul pe temeiul acestui articol, a susținut că în cazul de față, acțiunea lui Podeanu, nu mai poate fi cambială, ne mai bucurându-se, în condițiunile arătate, de efectele atribuite titlului

de creanță, cunoscut sub denumirea generică de cambie ;

Considerând că, în principiu, atât în doctrină cât și în jurisprudență, este decis, că acela care cedează cui-va o creanță a lui, o cedează împreună cu toate drepturile și îndatoririle ce el însuși avea, în momentul cesiunii, și cari decurgeau din creanța cedată ;

Considerând că, acest constant principiu, urmează neîndoios, să-l aplicăm, și în speță, adică în cazul unei cesiuni de cambie, printr'un gir, posterior scadenței ei, cu o derogare însă de la dreptul comun, consacrată atât de doctrină cât și de jurisprudență și care constă în faptul că, nu mai este nevoie de notificarea cesiunii către debitor ;

Considerând, că între alte drepturi, derivând din natura creanței ce posedă, portorul legitim al unei cambii, ajunsă la scadență și neacoperită, are și pe acela de a putea cere, în anumite condițiuni favorabile, atribuite titlului său, plata sumelor ce i se datoresc, prin ajutorul unei acțiuni deosebite, numită acțiunea cambială ;

Considerând că atunci când posesorul prim al unei asemenea cambii, nu a usat de acest drept, derivând din creanța lui, ci s'a mărginit numai de a transmite prin girul său, conform legii, drepturile lui de proprietate, asupra unei alte persoane, această nouă persoană, devenită posesoară și proprietară legitimă a cambiei cedată, conservă încă, dreptul primului posesor, de a putea să pretindă plata cambiei, prin mijlocul acțiunii cambiale ;

Că, în adevăr, de netăgăduit este, că atunci când se transmite cui-va, o creanță, i se transmite o dată cu ea și independent de ori ce, și accesoriile acestei creanțe, i se transmite și acțiunea prin mijlocul căreia, va putea să 'și acopere această creanță cedată lui. Dacă s'ar admite contrariul, dacă s'ar admite adică, că legiuitorul comercial, prin art. 281 (C. com.), a înțeles să desbrace pe noul posesor al cambiei, transmisă printr'un gir, pus după scadență, de dreptul ce avea primul posesor, de a intenta o acțiune cambială, ar însemna să nescotim principiele generale ale dreptului, care în mod firesc, decid că acela care cedează altuia un titlu de creanță, 'l cedează în întregul lui, cu toate drepturile și îndatoririle atribuite acestui titlu ;

Că așa fiind, dacă posesorul prim, al unei cambii cedate, avea în momentul cesiunii, dreptul de a se putea bucura neîmpedicat, de calea unei acțiuni cambiale față de debitorul său, incontestabil trebuie să decidem, că el a transmis, o dată cu cesiunea creanței sale, și dreptul acesta ce decurgea, nu din voința lui, ci din natura creanței cesionată, în mâinile și în puterea absolută și nemărginită a cesionarului său. Nu se poate admite, ca el să fi putut sau să fi înțeles a transmite creanța numai, fără accesoriile ei, fără mijloacele necesarii asigurării acestei creanțe. Atât legiuirea noastră comercială, cât și cea italiană, de la care s'a inspirat legiuitorul nostru, nicăeri nu decid, că acțiunea cambială ar fi acordată numai primului posesor al unei cambii, iar nu și celor posteriori lui. Și aceștia, ca și primul sunt în dreptul lor, de a pretinde pe aceeași cale — a acțiunii cambiale — plata titlului ce posedă, căci legea nu o acordă în vederea unei anumite persoane, ci ori căruia dintre deținătorii ei actuali și legitimi posesori ai unei cambii valabile ca atare ;

Considerând că, în speță, la 22 Septembrie 1900, atunci când și-a cedat cambia prezentată astă-zî, posesorul ei, în acel moment, și tot de o dată cedentul, era încă în dreptul lui de a putea usa de calea acțiunii cambiale spre a putea să 'și încaseze creanța ce posedă ;

Că prin urmare față cu principiele dezvoltate mai sus, cu privire la cesiunea unei cambii prin gir, cedantul când a cesionat această creanță, lui Nae Podeanu, nu i-a putut-o ceda, de cât cu toate accesoriile ei, deci și cu dreptul ce el avea, de a putea să prevala de calea acțiunii cambiale, în acoperirea creanței ;

Considerând că, după dispozițiile art. 349 Cod comercial, debitorul unei cambii, nu se va putea opune la plata ei, de cât atunci când opunerea lui, s'ar referi la excepțiuni privitoare la forma titlului, sau a condițiilor necesarii exercitării acțiunii cambiale, sau la excepțiuni personale aceluia care exercită această acțiune, sub condițiile anume arătate de acest articol, adică să fie de o grabnică soluțiune, și în tot cazul întemeiate pe o probă scrisă;

Că, în speță, o dată stabilit fiind, că ne găsim în fața unei acțiuni cambiale, cererea de chemare personală la interogator, formulată de pârât, nu poate fi încuviințată, față cu dispozițiunile art. 349 menționat, întru cât nu este nici de o grabnică soluțiune și nici întemeiată pe o probă scrisă, cum cere acest articol;

Că, prin urmare, ea urmează, să fie privită ca inadmisibilă, și în consecință înlăturată ca atare;

Pentru aceste motive, respinge ca inadmisibilă cererea de chemare la interogatoriu, etc.

p. judecător (s) Nic. M. Pârvulescu

Adnotație. — Soluțiunile date, prin această carte de judecată și reproduse mai sus, sunt tratate în mod magistral, clar, precis și cu o logică distinsă care face onoare magistratului instanței judecătorești a ocolului I Ploestî.

— În privința efectelor girului posterior scadenței, și în special că el transferă cesionarului și acțiunea cambială ce o avea girantul, același judecător printr-o carte de judecată anterioară, s'a pronunțat tot în acest sens (1).

— E destul de vie în doctrina și jurisprudența italiană, de unde am copiat acest articol, împreună cu aproape întreg Codicele nostru comercial, dar nu vom reproduce de cât argumentele opiniei care prevalează asupra acestei cesiuni.

— În Franța, legea, nezicând nimic în această privință, majoritatea scriitorilor și a jurisprudenței, susțin validitatea girului după scadență, fie pentru motivul că legea renunțând transferarea poliței prin mijlocul girului (art. 136 Cod com.) nu face distincție între cambia ajunsă și cambia neajunsă la scadență; fie pentru motivul că faptul scadenței nu stinge obligația cambială, pentru a'i substitui o creanță ce derivă din trată, ci care din contră subsistă în natura sa și în caracterele sale, printre cari se găsește și acela de a fi transmisibilă prin gir (2).

— Codicele Italian din 1865 anterior celui actual, prin art. 224 admitea o soluție contrară majorității scriitorilor francezi, declarând că girul făcut după scadență se consideră ca o *procură*.

— În Belgia, se admite girul cambiei după scadență, și în acest cas trasul poate opune cesionarului excepțiunile care le are contra proprietarului cambiei în momentul scadenței (art. 26).

— Codicele german (art. 16) face o distincție: 1. Dacă a fost protest, socotindu-se stinsă viața titlului cambiar. Girurile posterioare au numai efectul că: giratarul nu are de cât drepturile girantului față cu acceptantul, traentul și acei cari au girat cambia până la protest. Incolo girantul nu e obligat pe cale cambiară. 2. Dacă girul e făcut după termenul de protest (fără a se fi făcut protest) girul dă giratarului drepturile cari derivă din acceptațiunea contra trasului și drepturile de regres contra acelora cari după sus zisul termen au girat cambia.

— Codicele Italian actual (art. 260, rom. 281 C. com.) nu acceptă distincțiunea legii germane, pe care a avut-o în tot timpul în vedere, la confecționarea lui, adică între cazul în care a fost protest la scadență și cazul în care n'a fost protest, ci zice «girul după scadență produce numai efectul unei cesiuni». Ast-fel că girul nu mai este o procură, ca în vechiul Codice abrogat, ci se transferă chiar proprietatea cambiei, nu însă cu efectele girului regulat sau propriu, ci cu acelea mai limitate ale cesiunei, regulate prin art. 1391 Cod civ. român, fără a se mai distinge între cazul în care s'a făcut sau nu protest; așa că în acest din urmă cas, dacă nu s'a făcut protest și termenul n'a expirat, dreptul de a face protest trece giratarului. Deci, dacă girul după scadență produce numai efectul cesiunei, girantul va fi ținut numai de a garanta creanța la epoca cesiunei, iar nu a garanta solvabilitatea debitorului (art. 1397 C. civ.). Afară de aceasta debitorul va putea opune cesionarului toate excepțiunile ce le-ar fi putut opune girantului, *dacă 'i-a făcut notificarea cesiunei* (3).

Dar dacă e adevărat că girul prin natura sa intimă nu reprezintă în substanță de cât cesiunea unei creanțe cambiale, nu se poate nega, ca o consecință legitimă, acțiunea inerentă titlului original al cedentului. În adevăr, art. 277 Cod. com. dispune că «proprietatea cambiei, cu toate garanțiile și drepturile ce decurg dintr'însa se transmit prin gir» fără a distinge dacă este sau nu ajunsă la scadență; și în aliniatul ce urmează: «giranții sunt solidar responsabili de acceptarea și plata cambiei la scadență», apoi art. 281 se referă în privința cambiei scădute în momentul girului la regulile cesiunei, reguli prevădute de Codicele civil prin art. 397, care exclude res-

(1) Jud. oc. I Ploestî, 7 Dec. 1901. *Curierul Judiciar* No. 26/902, p. 221.

(2) Consultă: Massé, de la validité et des effets de l'endossement de lettres de change après leur échéance No. 168, — Dalloz: Effets de commerce No. 408.

(3) Apel Galați, s. II, No. 45 din 31 Martie 1889 (Registrele Curței). Aci credem că judecătorul de ocol greșește când susține «că doctrina și jurisprudența consacră că nu mai este nevoie de notificarea cesiunei». Este însă adevărat că lipsa de notificare nu schimbă soluțiunea cesiunei, debitorul nu s'a liberat încă de datorie, iar nu că cesiunea ar fi nulă fără notificare.

ponsabilitatea cedentului în privința solvabilității debitorului cedat, deci urmează în mod necesar a conchide că numai întru atât e diferență de o parte între girantul și giratarul unui efect nescăzut și de alta între girantul și giratarul unui efect scădut. Apoi, între giratar și debitor nu poate să existe de cât o singură diferență: dacă girul este înainte de scadență, debitorul poate opune numai excepțiunile personală aceluia care exercită acțiunea cambiară (art. 349 C. com.), pe când dacă girul este după scadență e permis debitorului să opue toate excepțiunile care prin efectul cesiunii se puteau opune girantului său cedentului.

Acestea fiind diferențele caracteristice care disting, girul de cesiune, ori cine poate vedea că chiar când girul este după scadență, dreptul cedatului se transferă în starea în care era în momentul cesiunii, cesionarul intră în toate drepturile cedentului, care nu are altă datorie de cât a garanta existența creanței în acel moment (art. 1397), fără ca condițiunea acceptantului său a ori căruia alt subscriitor al cambiei să poată suferi vr'o schimbare. Ast-fel *acțiunea cambiară inerentă creanței cedate, care constituie accesoriul ei* (art. 1396 C. civ.) precum putea să se exercite de girant sau cedent contra debitorului principal și celor-l'alți obligați subsidiari, tot așa și în același mod, *se poate exercita de giratar sau cesionar, contra fie-căruia din ei*. Art. 281 regulează raporturile interne ale girantului către cesionar, nu regulează raporturile cu debitorii precedenți care rămân supuși consecințelor cambiale ale girului, cu toată cesiunea și substituirea unui alt creditor.

În ajutorul acestei interpretațiuni vin și articolele 343 și 344 Cod. com. după cari posesorul unei cambii după scadență e admis la acțiunea de regres, fără ca art. 350 același Cod în enumerarea casurilor de decadență unei atare acțiuni să se ocupe numai de aceia a girului cambiei deja scădute⁽⁴⁾.

Deci: debitorul cambial nu poate usa de interogator contra cesionarului precum nu poate usa nici contra cedentului, ci 'i poate opune toate excepțiunile chiar dacă nu 'i sunt lui personale însă sunt personale cedentului în ale căruia drepturi a intrat, negreșit în condițiunile art. 349 Cod. com. adică dacă sunt de o grabnică soluțiune și în tot casul întemeiate pe o probă scrisă.

C. N. Toneanu

⁽⁴⁾ Consultă: Cas. Napoli, 10 Dec. 1900. Dir. Commerciale. XIX, 1901, col. 276; — Cas. Torino, 1898. Dir. Com. XVII, 1898, col. 269; — Cas. Palermo, 5 Dec. 1892. Dir. Com. XIX, 1896, col. 45; — Supino. Dir. Com. 1900, XVIII, col. 842).

BIBLIOGRAFII

A apărut în tipografia ziarului *Curierul Judiciar*:

CODUL DE COMERCIU

cu

NOUA LEGE A FALIMENTELOR

ADNOTATĂ

COPRINZÎND SUB FIE-CARE ARTICOL:

I) Trimitere la autori. II) Jurisprudența română. III) Jurisprudența străină. IV) Motive. V) Note explicative și scurte comentarii

de

ION N. CESĂRESCU

și

EM. M. DAN

La finele Codului s'a adăugat: Expunerile de motive din anii 1885, 1899 și 1900, precum și un Index alfabetic

— PREȚUL 6 LEI —

DE VÎNZARE la librăria *Leon Alcalay*, București și la Tipografia și Redacțiunea acestui Ziar de unde se expediază contra valoare, timbre sau mandat poștal.

A apărut volumul I:

DIVORȚ

(MONOGRAFIE)

DE

VICTOR A. FILOTTI

Doctor în drept de la facultatea din Bruxelles

A apărut în editura tipografiei Carol Göbl

EVOLUȚIUNEA DREPTULUI

DE

PROPRIETATE LA ROMANI

(Studiu juridic și istoric)

DE

ȘTEFAN MEITANI

A apărut:

EXCESELE, CRUȚIMELE ȘI INJURIIILE GRAVE

IN

MATERIE DE DIVORȚ

(art. 212 C. civ.)

DE

I. GR. PERIETEANU

Asupra tuturor acestor lucrări meritorii, Directorul nostru, d-l *Dimitrie Alexandresco*, va face, la timpul oportun, o dare de seamă amănunțită.

Rugăm pe abonații noștri, rămași în restanță cu plata abonamentelor, să bine-voiască a achita sumele datorite cât mai neîntârziat, direct către d-l *Codreanu*, la administrația ziarului în București, 6 Splaiul Brâncoveanu Voevod, prin mandat sau timbre poștale, sau în mâinile numai a vechilor încasatori autorizați: *Manole Herișescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie*, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului nostru.